

Aanwezig Martine De Raedemaeker, voorzitter
Frank Nobels, Rita Van den Bossche, Tine Van den Brande, commissieleden

Externen: Christophe Busch

Ambtenaren: Heidi De Nijn

Verontschuldigd Koen Anciaux, Björn Siffer, Stefaan Deleus, schepenen
Bart De Nijn, Caroline Gennez, Klaartje Heiremans, Danielle Van Neck

Datum 14 april 2016 – van 20.00u tot 21.20 uur

1. Goedkeuring verslag 8 maart 2016.

Het verslag van de vorige vergadering wordt goedgekeurd.

2. Visie en werking van Kazerne Dossin (toelichting door Christophe Busch, Operationeel directeur).

Aan de hand van een PowerPointpresentatie geeft Christophe Busch, directeur van Kazerne Dossin, een toelichting van de werking van het Museum, Memoriaal en Centrum voor de Holocaust en de Mensenrechten (zie bijlage).

3. Vragen en opmerkingen vanuit de vergadering

Kazerne Dossin wil vooral de brug maken tussen de historische casus en de actualiteit: voelt de directie van het museum dat de vraagstelling de laatste tijd veranderd is bij de schoolgroepen?

De vraagstelling is sterk afhankelijk van school tot school. Niet alleen de studierichting is bepalend, BSO, TSO of ASO, maar ook de samenstelling/diversiteit van de klassen zelf.

De meeste scholen verwachten nog dat ze vooral de geschiedenis van WOII zullen zien en horen, terwijl in het museum meer en meer de nadruk gelegd wordt met de situatie zoals ze vandaag is in de wereld. Onze kijk op de wereld wordt enorm gestuurd door eigen referentiekader. Daarin speelt bijvoorbeeld de pers een cruciale rol.

Het Mechelse beleid is bezig met de-radicalisering. In welke mate doen het hierbij beroep op Kazerne Dossin?

De directeur geeft het voorbeeld van de reactie van Rojtm.

In 2014 kwam de coördinator van Rojtm bij hem aankloppen met verhalen over het jeugdhuis dat moest verhuizen omwille van een rijk Joods museum in de directe omgeving.

Christophe Busch heeft getracht om vanuit de historische bronnen dat wij-zij denken te doorbreken.

Aan de hand van een theaterstuk waarin Joodse Marokkanen ten tonele kwamen die in WOII voor Frankrijk in Gembloux gevochten hebben en vermoord zijn. Het stuk werd gebracht in KD in avondsessies voor ouders en jongeren die anders nooit in Kazerne Dossin zouden geraakt zijn.

Het is belangrijk aan te tonen dat de verhalen zelden zwart-wit zijn, maar vooral bestaan uit grijswaarden.

Het was een geslaagd project, een mooi voorbeeld van contact zoeken met de doelgroep via een historisch verhaal.

Christophe is ermee naar het Vlaams Departement Onderwijs getrokken als een project dat het verschil kan maken. Je moet organisaties hebben die de brug maken naar elkaar.

Herinneringseducatie is een cruciale pijler voor het museum

Het wil aantonen hoe processen lopen, waarom gedachten ontstaan, hoe radicalisering langzaam groeit. De mechanismen blootleggen.

Het begint vaak met idealisme en het verglijdt, in al zijn complexiteit.

Bedoeling is om via bronnenmateriaal die mechanismen, die vandaag ook gelden, blootleggen

Kazerne Dossin heeft Joodse moeder en Vlaamse vader (sic Christophe)

Het gaat over de Holocaust én het gaat over de mensenrechten ook hier bij ons vandaag.

Er worden vaak vragen gesteld over de Gazastrook.

Daarop komt nooit een eenduidig antwoord. Er wordt geen standpunt ingenomen. Men laat de jongeren zelf zoeken waar de mechanismen zitten.

Tegelijkertijd wordt ook mooie kant van mensenrechten getoond. De diplomatische inspanningen die al genomen zijn om mensenrechten te laten respecteren, met verwijzing naar projecten waar het wel lukt.

Hoe doe je aan polarisatie-management?

Het is vooral belangrijk de protagonisten van voor- en tegenstanders niet te veel aan het woord te laten, maar vooral gematigde standpunten te tonen.

Goede woordvoerders zoeken die kunnen wijzen op wat ons bindt, eerder dan wat ons verdeelt.

Jullie werken met politiescholen. Doen jullie dat ook met de media bijvoorbeeld?

Als museum is KD begonnen bij de jongerendoelgroep. Nadien is de politieschool gekomen en dat ging van bij de aanvang erg goed. De opleidingen zijn snel gegroeid, nemen ondertussen grote proporties aan. Het loopt goed, mede dank zij de sterke organisatiestructuur bij politie. Bedoeling is te extrapoleren naar de penitentiaire wereld, de magistratuur, de syndicaten,...

Met de pers ligt dat veel moeilijker. Journalisten zijn individualisten. Het verhaal zou best een plaats krijgen in de journalistieke opleiding.

Er is wel contact tussen KD en individuele journalisten, met Rudi Vranckx bijvoorbeeld.

Daarnaast wordt ook het gevangeniswezen aangesproken.

Wat is de verhouding van KD met het vroegere Joods Museum voor Deportatie en Verzet?

KD is gebouwd op pijlers van JMDV.

Deze instelling was al heel vroeg bezig met het verzamelen en inscannen van archieven. Het is daarin uniek.

Een belangrijk transitie-management was noodzakelijk om tot de huidige structuur en werking te komen. De omslag van een kleine entiteit die plotseling een grote doos wordt, moet heel goed begeleid worden.

Achter de schermen zorgde dat traject voor een onvoorstelbare 'rush'. Die heeft drie à vier jaar geduurd maar is nu grotendeels voorbij.

Profiel van de bezoeker?

Er is een groot verschil tussen Angelsaksische, noordelijke Europese landen en de zuidelijke Romaanse landen. Daarom doet KD bezoekersbevragingen en worden nieuwe producten ontwikkeld aan de hand van patronen die voortdurend gedetecteerd worden. Voor zuiderse bezoekers gaat het meer om een beleevingsverhaal.

Voor de meer Noordelijke landen gaat het meer om kennis, om wetenschap.

Na aanslagen in Brussel was er een grote daling van het bezoekersaantal. Mensen bleven weg uit veiligheidsoverwegingen.

De beste beveiliging is een goede relatie met de plaatselijke politie.

Daarnaast zal er ook een sas gebouwd worden waarin je dynamisch op veiligheid kunt inspelen, afhankelijk van het dreigingsniveau. Die investering zal in september gebeuren. Ondertussen wordt het personeel zeer professioneel en intens opgeleid.

Doet KD mee aan het grote stadsevenement Op.Recht.Mechelen?

In het kader van de rechtswetenschappelijk congressen die in het najaar van 2016 en voorjaar 2017 georganiseerd worden, is een hechte samenwerking uitgebouwd.

Het festival zit helemaal in de thematiek van KD.

Ook met Contour zijn er gesprekken voor de biënnale van voorjaar 2017.

Hoe is relatie met het Fort van Breendonk?

Eigenlijk zouden beide instellingen een evidente koppeling moeten hebben. In de praktijk is dat niet altijd zo eenvoudig. Dat heeft onder meer te maken met een strakke structuur en het feit dat Breendonk onder defensie valt en dus een federale instelling is. Bovendien heeft de instelling weinig financiële slagkracht en erg weinig personeel.

Er is een grote bezoekersbevraging gebeurd bij scholen die de twee sites bezochten en daaruit blijkt dat scholen vooral naar Breendonk gaan omdat het nog het meest intacte concentratiekamp van Europa is. En dus het meest belevingsgevoelig.

KD wil graag de koppeling maken en combibezoeken aanbieden. Begin 2017 zal er een educatief pakket voorhanden zijn

Kazerne Dossin werkt verder aan participatieprojecten

- Met de dienst Toerisme
- Met OpRechtMechelen
- Met Rojm
- Met Breendonk
- Met bedrijven
- Met onderwijs
- Met politie
- ...